

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **P. G. – G., Š.**, zastúpený: JUDr. O. K., advokát, S. proti žalovanému: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Mierová č. 23, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 25031/2006-1410 zo dňa 10.04.2007 a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/33/2007-29 zo dňa 29.04.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/33/2007-29 zo dňa 29.04.2008 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove rozsudok č. 1S/33/2007-29 zo dňa 29.04.2008 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 25031/2006-1410 zo dňa 10.04.2007, ktorým zamietol odvolanie odvolateľa proti rozhodnutiu Colného úradu Prešov

č. 19923/2006-6243 zo dňa 03.04.2006, ktorým vymeral žalobcovi colný dlh v celkovej výške 715 332,-- Sk, ktorý vznikol celkovo v 146 prípadoch dovozu tovaru v rokoch 1999 až 2002.

Krajský súd rozsudok zdôvodnil tým, že sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom žalovaného, ktorý správne vo veci aplikoval právny predpis účinný v čase začatia konania vo veci, ktorým bol zákon č. 238/2001 Z.z. uviedol, že konanie vo veci dodatočného vymerania colného dlhu bolo začaté dňa 13.04.2004 po oznámení o začatí správneho konania a súčasne dorúčením výzvy na podanie písomného vyjadrenia žalobcov k veci. Uviedol, že vo vzťahu ku konaniam, ktoré nastali za účinnosti zákona č. 180/1996 Z.z. je treba aplikovať hmotnoprávne ustanovenia tohto zákona a s účinnosťou od 01.07.2001 na vzniknutý colný dlh ustanovenia zákona č. 238/2001 Z.z.. Uviedol, že v danom prípade jednoznačne a nepochybne vyplýva z § 220 zákona č. 180/1996 Z.z. colný zákon, že suma colného dlhu bola zapísaná dňa 13.04.2004 a pre plynutie prekluzívnej lehoty nie je rozhodujúci konkrétny dátum, ale rok zápisu a v tomto prípade je evidentné, že lehota troch rokov od 13.04.2004, v ktorom bolo možné sumu cla podľa ods. 4 § 220 citovaného zákona prvýkrát vymerať ešte neuplynula. V ostatnom sa v plnom rozsahu pripojil k odôvodneniu rozhodnutia colného úradu v Prešove a žalovaného, ktorých skutkové zistenia si osvojil tak, ako vyplývajú z predloženého administratívneho spisu.

Proti rozhodnutiu krajského súdu sa odvolal žalobca uvádzajúc, že krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ uviedol, že predovšetkým krajský súd nevyriešil otázku, či bol žalobca oprávnený podávať colné vyhlásenia aj v prípade, ak v čase colného konania (pričom všetkých 146 prípadov sú samostatné colné konania), ktoré začínalo na návrh žalobcu a končilo vydaním rozhodnutia, nepoznal skutočné náklady na dopravu a či niektoré ustanovenie zákona zakazovalo colné vyhlásenie podať. Taktiež by musel dať presvedčivú odpoveď na otázku, aký význam by malo ustanovenie § 3 Vyhlášky ministerstva financií č. 266/1993 Z.z. o podmienkach, za ktorých sa colné konanie vykonáva mimo colného priestoru, o výške nákladov za vykonanie tohto konania a o spôsobe určovania nákladov dopravy tovaru na miesto, kde tovar vstupuje do tuzemska (ďalej len vyhláška č. 266/1993 Z.z.), ktoré bolo účinné až do 30.06.2001. Rovnako sa nezaoberal otázkou, prečo colné orgány prijali vyhlásenia, ktoré neboli v súlade so zákonom. Podľa odvolateľa, ak žalobca pri colnom konaní nepoznal náklady na dopravu, bolo oprávnením colného orgánu určiť náklady na dopravu podľa § 3 citovanej vyhlášky, ktorá bola prijatá aj na tento účel, a cieľom

ktorej bolo urýchliť konanie na colných úradoch, pričom žalobca nebol povinný uvádzať do colných vyhlásení náklady na dopravu práve z dôvodu, že ich v čase podávania nepoznal. Tento záver potvrdzuje aj § 86 zák.č. 180/1996 Z.z., podľa ktorého následná kontrola po prepustení tovaru sa vykonáva na účel presvedčenia sa o pravdivosti údajov uvedených v colnom vyhlásení, ktorým sa začína colné konanie, v ktorom o právach a povinnostiach rozhodujú colné orgány a to v lehote určenej na úschovu dokladov. Kontrolu po prepustení tovaru upravujú ust. § 61 ods. 4 a 5 zák.č. 180/1996 Z.z. primerane.

Odvolať ďalej uviedol, keďže konanie nezačalo za účinnosti zák.č. 180/1996 Z.z., nebol colný úrad oprávnený konať a to podľa § 458 ods. 1 zák.č. 238/2001 Z.z. colného zákona účinného od 01.07.2001. Žalobca má za to, že začatie konanie pred 01.07.2001 je hmotnoprávnou podmienkou na to, aby bolo v konaní možné použiť právne predpisy v znení účinnom ešte pred účinnosťou nového zákona. Ak by bolo možné použiť predchádzajúci právny predpis, tak by tento predpis musel byť v konaní o dodatočnom vymeraní colného dlhu použitý ako celok. Interpretácia citovaných ustanovení nemá oporu v zákone a žalovaný aj colný úrad použili analógiu, ktorá je v tomto prípade neprípustná. Zároveň ak krajský súd považoval postup colného úradu v súlade so zákonom, tak potom nedal odpoveď na otázku, prečo nebol v konaní použitý na prípady do 31.06.2001 zákon č. 180/1996 Z.z. ako celok. Žalobca je názoru, že zák.č. 180/1996 Z.z. bol oprávnený colný úrad aplikovať len vtedy, ak konanie o dodatočnom vymeraní colného dlhu začalo v čase účinnosti tohto zákona. Závery žalovaného, s ktorými sa súd stotožnil ale ich nezdôvodnil o súčasnom spolupôsobení oboch zákonov, nemajú podľa odvolateľa oporu v žiadnom všeobecne záväznom právnom predpise.

K otázke plynutia prekluzívnych lehôt uviedol odvolateľ, že ak je podľa krajského súdu pre posúdenie plynutia prekluzívnych lehôt dôležité, kedy bola ukončená kontrola a nie kedy bola kontrola začatá, tak s týmto názorom sa odvolateľ v žiadnom prípade nestotožňuje. Tieto závery nemajú oporu v § 220 zák.č. 180/1996. Rovnako sa nestotožnil so záverom, že colný úrad až v deň, keď napísal záverečný protokol o tom, že bol nesprávne vymeraný colný dlh, mohol vymerať colný dlh, z dôvodu že rozdiel v colnom dlhu sa zistí v okamihu, keď sa skontroluje konkrétne colné vyhlásenie.

Poukázal aj na plynutie subjektívnej a objektívnej lehoty, ktorá je stanovená v ust. § 220 ods. 4 a 5 zák.č. 180/1996 Z.z., pričom je názoru, že colný úrad mohol určiť

správne colný dlh už v čase jeho vzniku, teda v čase podania colného vyhlásenia a preto v uvedených veciach neprišlo k vymeraniu colného dlhu v objektívnej lehote. Je názoru, že pokiaľ uplynula objektívna lehota, nemôže už subjektívna lehota začať plynúť.

Z uvedených dôvodov navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby zmenil rozsudok Krajského súdu v Prešove a zrušil rozhodnutia žalovaného ako aj Colného úradu v Prešove zo dňa 03.04.2006.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný uvádzajúc, že aplikácia ustanovenia § 3 ods. 1 vyhlášky č. 266/1993 Z.z. by bola možná len vtedy, ak by odvolateľ ako deklarant vôbec nepreukázal skutočné náklady na dopravu a to ani dodatočne. Ak však výška skutočných nákladov vyjde najavo, aj keď s časovým odstupom, je deklarant povinný nesprávny údaj dodatočne opraviť v zmysle Prílohy č. 1 bodu č. III ods. 28 vyhlášky č. 167/1997 Z.z.. Preto mal žalobca zabezpečiť dodatočnú opravu chybného údaju na colnom úrade, ktorý rozhodol o prepustení zásielky. V tomto prípade boli faktúry za prepravu tovaru v evidencii odvolateľa riadne zaregistrované a uhradené, avšak colnému úradu na opravu údajov predložené neboli.

Žalovaný uviedol k tvrdeniam odvolateľa o nesprávnej aplikácii intertemporálnych ustanovení aplikovaných právnych predpisov, že sú nedôvodné a vychádzajú zo zlého výkladu príslušných ustanovení. Právomoc a príslušnosť colného úradu aj odvolacieho orgánu vrátane ich rozsahu, musí byť daná v čase konania a ich posúdenie musí vychádzať z aktuálnej právnej úpravy. Hmotnoprávna stránka prejednávanej veci sa musí v súlade so zásadou retroaktivity posudzovať podľa právnych predpisov účinných v čase, keď k rozhodnej udalosti došlo. Žalovaný sa stotožňuje s postupom colného úradu, ktorý posúdil všetky hmotnoprávne skutočnosti prípadu podľa právnych predpisov účinných v čase ich vzniku. Okolnosti a podmienky vzniku colného dlhu i právna kvalifikácia dlžníka boli upravené právnymi predpismi účinnými v čase vzniku colného dlhu a podľa týchto právnych predpisov ich colný úrad aj v súlade so zákonom posudzoval. Procesná stránka veci je vždy upravená právnymi predpismi účinnými v čase začatia konania vo veci. Z uvedeného dôvodu nemohol colný úrad aplikovať všetky procesnoprávne ustanovenia zákona č. 180/1996 Z.z., pričom pri vydávaní prvostupňového rozhodnutia colný úrad správne aplikoval ustanovenie bodu 13 piatej kapitoly „Colná únia“ prílohy IV Aktu o pristúpení, podľa ktorého ak colný dlh vznikol pred dňom pristúpenia, vymeria colný dlh dotknutý nový

členský štát podľa svojich platných právnych predpisov a vo svoj prospech. Podľa logického výkladu uvedeného ustanovenia je nový členský štát povinný postupovať pri vymeraní dovoznej platby vzťahujúcej sa na colný dlh vzniknutý pred účinnosťou aktu podľa právnych predpisov účinných do 30.04.2004, podľa ktorých v danej veci colný úrad konal a aj vydal rozhodnutie.

Konanie o dodatočnom vymeraní colného dlhu v tomto prípade začalo za účinnosti zákona č. 238/2001 Z.z.. V čase vzniku colného dlhu, podaním vyhlásenia nebola známa presná výška colného dlhu colným orgánom.

Žalovaný uviedol, že lehotu upravenú v § 220 ods. 4 zák.č. 180/1996 Z.z. je potrebné vnímať v spojení s ust. § 220 ods. 5 citovaného zákona, pričom je názoru, že v predmetných prípadoch bolo možné dodatočne určiť colný dlh až po vykonaní následnej kontroly, ktorou bolo zistené, že predmetný tovar bol prepustený na základe nesprávnych údajov, čo malo za následok aj pôvodne nesprávne určenie dolného dlhu. Až po zistení správnych údajov, bola splnená podmienka na začatie plynutia trojročnej lehoty určenej v § 220 ods. 5 citovaného zákona, pretože až vtedy bolo možné sumu cla podľa ods. 4 *prvýkrát vymerať*.

Žalovaný sa nestotožnil s odvolateľom, o tom kedy sa colný úrad dozvedel o výsledkoch kontroly, teda o skutočnosti že v jednotlivých preverovaných prípadoch bola vymeraná nižšia suma cla, ako bola skutočne dlžná podľa colných predpisov. Podľa názoru žalovaného nestačia tu len parciálne zistenia, ktoré kontrolná skupina colného úradu získala po skontrolovaní jednotlivého colného vyhlásenia, ale až po komplexnom a úplnom preskúmaní všetkých dokladov súvisiacich s realizáciou dovozov predmetného tovaru a po ich posúdení jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako to okrem iného vyžaduje ust. § 34 ods. 4 a 5 správneho poriadku bolo možné zapísať sumu colného dlhu. Samostatné konanie vo všetkých 146 prípadoch a vydávať samostatné rozhodnutie v každom z nich by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a neprimerane by zaťažovalo aj odvolateľa ako účastníka konania.

S poukazom na uvedené požiadal žalovaný Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.07.2008 potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len OSP) prejednal vec § 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení

s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods.1, 2 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu pripojeného administratívneho spisu zistil tento stav vecí:

Napadnutým rozhodnutím žalovaný dodatočne vymeral žalobcovi colný dlh v celkovej výške 715 332,-- Sk v spojení s rozhodnutím Colného úradu v Prešove zo dňa 03.04.2006 a to celkovo v 146 prípadoch dovozu, ktoré uskutočnil žalobca v rokoch 1999 – 2002. Podľa názoru odvolacieho súdu medzi účastníkmi neboli rozporné skutkové zistenia, ale len právne posúdenie vecí. Z obsahu administratívneho spisu ako aj z obsahu rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto veciach bolo zistené, že dňa 13.04.2004 bolo začaté správne konanie a to oznámením o začatí správneho konania, ktoré bolo doručené žalobcovi dňa 16.04.2004. Prvostupňovým rozhodnutím vydaným colným úradom bol vymeraný colný dlh spolu v 146 prípadoch dovozu a to z dôvodu, že žalobca prechovával tovar, ktorý unikol colnému dohľadu, išlo o drevené palety, na ktorých dopravoval na územie Slovenskej republiky dovezený tovar a nezahrnul tak do colnej hodnoty tovaru náklady na dopravu. K colnej hodnote paliet, na základe súm fakturovaných v daňových dokladoch predložených žalobcom a uvedených v rozhodnutí colného úradu, colný úrad prirátal alikvotnú čiastku dopravných nákladov. Výpočet colného dlhu vzťahujúci sa k paletám, uviedol colný úrad v jednotlivých položkách prílohy, ktorá je pripojená k napadnutému colnému rozhodnutiu.

Ďalej bolo zistené, že žalobca ako účastník konania nezahrnul do colnej hodnoty tovaru náklady dopravy dovážaného tovaru na miesto, kde tovar vstupuje na územie tuzemska. Išlo o prípady z roku 2001.

Najvyšší súd posúdil danú vec v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že rozsudok Krajského súdu v Prešove je potrebné ako vecne správny potvrdiť. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto konštatuje správnosť dôvodov tak, ako sú obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku (§219 ods.2 OSP). Žalovaný ako aj colný orgán správne aplikovali právne predpisy na dané prípady – dovozy tovaru a colný úrad zákonne postupoval, keď do colnej hodnoty tovaru dovezeného žalobcom na územie Slovenskej republiky, zahrnul aj skutočnú cenu

dopravy do colnej hodnoty tovaru tak, ako vyplývala z daňových dokladov predložených žalobcom colným orgánom počas následnej kontroly, a to s použitím softvéru R. 2001-2002.

Podľa § 458 ods. 1 zák.č. 238/2001 Z.z. na konanie začaté pred 1.júloom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 459 zák.č. 238/2001 Z.z. lehoty, ktoré začali plynúť pred 1.júloom 2001, ako aj lehoty na uplatnenie práv, ktoré sa spájajú s doterajšími predpismi sa posudzujú podľa doterajších predpisov aj keď začnú plynúť po 1. júli 2001.

V tomto prípade je nesporné, že časť colného dlhu, ktorý bol dodatočne vymeraný v 59 prípadoch, ktoré boli zrealizované v priebehu roku 1999, teda v čase účinnosti zák.č. 180/1996 Z.z., ktorý bol zrušený ku dňu 01.07.2001.

Podľa § 62 ods. 1 zák.č. 180/1996 Z.z. colné konanie sa začína podaním colného vyhlásenia, ktorým deklarant navrhuje prepustenie tovaru do príslušného režimu alebo úkonom pošty pri dovoze tovaru neobchodného charakteru alebo iným úkonom, ktorým držiteľ tovaru prejaví svoju vôľu, aby bol tovar prepustený do príslušného režimu.

Podľa § 220 ods. 1 zák.č. 180/1996 Z.z. každú sumu dovozného alebo vývozného cla dane a iných platieb pri dovoze, ktorá zodpovedá colnému dlhu (ďalej len „suma cla“), musí colný orgán vymerať ihneď po oznámení všetkých údajov a predložení dokladov, ktoré sú potrebné na jeho vymeranie. Colný orgán zapíše sumu cla do svojich účtovných dokladov a písomne ju oznámi deklarantovi. Suma cla sa zaokrúhľuje na celé koruny nahor. Rovnako sa postupuje pri príslušenstve sumy cla, ak je predmetom samostatného vymerania.

Podľa § 220 ods. 4 citovaného zákona, *ak sa vymerala suma cla nižšia ako je suma cla, ktorá zodpovedá colným predpisom, colný orgán vymeria sumu cla, ktorá sa má vybrať, alebo ostáva na vybratie dodatočne a to do troch kalendárnych dní odo dňa, v ktorom sa o tejto skutočnosti dozvedel.*

Z ods. 5 § 220 citovaného zákona vyplýva, že colný dlh je možné dodatočne určiť do troch rokov od roku, v ktorom bolo možné sumu cla podľa ods. 4 prvýkrát vymerať.

Odvolačí súd sa stotožnil s názorom colných orgánov, že až po zistení správnych údajov bola splnená podmienka pre začatie plynutia trojročnej lehoty určenej podľa § 220 ods. 5 zák.č. 180/1996 Z.z., t.j. až vtedy bolo možné sumu cla podľa ods. 4 prvýkrát vymerať. Konanie bolo začaté dňa 13.04.2004 a rozhodnutie vydané 10.04.2007, prvostupňové dňa 03.04.2006, teda v zákonnej trojročnej lehote, ktorá začala plynúť odo dňa nasledujúceho po zapísaní colného dlhu. Ak žalobca nepoznal v čase podávania písomných colných vyhlásení náklady na dopravu, mohli byť tieto určené podľa vyhlášky č. 266/1993 Z.z. a colné orgány o obsahu a pravdivosti údajov uvedených vo vyhlásení nemali dôvod pochybovať. Ak sa ale počas následnej kontroly zistila ich nesprávnosť, existuje zákonný dôvod na dodatočné vymeranie colného dlhu, ak o opravu nepožiadal deklarant colné orgány, a to na základe zistenia skutočných nákladov za dopravu dovážaného tovaru.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c ods. 1 OSP, § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi nepriznal na náhradu trovy odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 19. novembra 2008

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková